

Advies over de doorontwikkeling van de aansturing op het snijvlak van de domeinen zorg, veiligheid en straf.

Versie: 11 november 2015
Status: vastgesteld door stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
Routing: ter informatie en bekrachtiging naar DVO
ter besluitvorming naar BC OZJT
ter besluitvorming naar stuurgroep Veiligheidshuis Twente

Vooraf:

Onderstaand advies is opgesteld in opdracht van vier organen die een verantwoordelijkheid hebben in de bestuurlijke aansturing op het snijvlak van de domeinen zorg, veiligheid en straf, te weten de stuurgroep Veiligheidshuis Twente, de stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in Twente, de Bestuurscommissie OZJT en het Districtelijk Veiligheids Overleg. Het advies voorziet, conform de gestelde opdracht in een forse versimpeling van deze aansturing. De stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, de oorspronkelijke initiatiefnemer voor deze opdracht heeft op 29 oktober ingestemd met het advies waarna het nu aangeboden wordt aan de drie andere betrokken opdrachtgevers.

1. Aanleiding en achtergrond

De directe aanleiding om na te denken over de doorontwikkeling van de bestuurlijke aansturing is de komst van Veilig Thuis Twente (VTT), het Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling geweest. VTT is in Twente gepositioneerd onder bestuurlijke aansturing van de Bestuurscommissie OZJT. Veel van de onderwerpen waarvoor VTT verantwoordelijk is zijn zaken die ook op de agenda stonden van de stuurgroep aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarmee leek zich een dubbele aansturing af te gaan tekenen en was het vooral de genoemde stuurgroep die zich afvroeg wat haar toegevoegde waarde nog zou kunnen zijn. Direct opheffen van de stuurgroep werd wat al te opportuun gevonden. Bezinning op de vraag of het ook efficiënter zou kunnen was echter wel aan de orde. Daar kwam bij dat in alle vier eerder genoemde organen met regelmaat dezelfde onderwerpen geagendeerd stonden en besproken werden, denk daarbij onder andere aan de Regiovisie, de vormgeving van VTT en de uitrol van Code Rood. Niet alleen in de genoemde bestuurlijk aansturende organen maar ook in de verschillende daaronder functionerende werk-, regie- en projectgroepen werden deze dubbelingen geconstateerd. Kortom er leek behoefte aan meer efficiency en een onderzoek naar een efficiënter aansturing was nodig, zo werd geconcludeerd. Dit werd in zijn meest eenvoudige vorm vertaald als: kom met een advies over een versimpelde aansturing. In eerste instantie was dit een opdracht vanuit de stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Hoe dat verder is gegaan staat in de volgende paragraaf.

2. Proces

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven is de stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling de eerste opdrachtgever geweest. Zij heeft de regiegroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling gevraagd met een advies te komen. Binnen de regiegroep is een werkgroep met deze opdracht aan de slag gegaan. Al snel werd duidelijk dat denken over simpeler aansturing onontkoombaar leidt tot ook iets zeggen over andere gremia die zich bezig houden met dit beleidsterrein. De werkgroep heeft daarom op dat moment een pas op de plaats gemaakt en de opdrachtgever verzocht een breed gedragen opdracht te mogen ophalen van ook

die andere betrokken gremia. Die opdracht is daarna besproken met en mede onderschreven door het Districtelijk Veiligheids Overleg (DVO), de bestuurscommissie OZJT (BC-OZJT) en de stuurgroep Veiligheidshuis Twente. De oorspronkelijke werkgroep werd een kerngroep van zes deelnemers die zorgden voor een link naar alle eerder genoemde opdrachtgevers. De kerngroep werd verantwoordelijk voor het op te stellen advies. In het proces om te komen tot een advies werd opgenomen dat een conceptadvies gedeeld zou worden met c.q. voorgelegd worden aan een spiegelgroep/klankbordgroep. Dit is gebeurd in een werksessie met 16 deelnemers en een daarop volgende mailreactie ronde. Tussentijds is er door de leden van de kerngroep teruggekoppeld met betrokken bestuurders om zo ook het bestuurlijk draagvlak te verwerven. Alle gemaakte opmerkingen in die sessies en verkregen reacties via mail en gesprekken zijn verwerkt in het uiteindelijke advies.

3. Tijdsplanning

De aan de opdracht gekoppelde planning was als volgt:

Opleveren van een voor besluitvorming gereed advies: oktober 2015

Besluitvorming over het opgeleverde advies: zo mogelijk nog in 2015

Start nieuwe werkwijze: vanaf 2016, formaliseren eerste kwartaal 2016

4. Kaders / uitgangspunten

Bij de start van de advisering formuleerde de kerngroep een aantal uitgangspunten.

- a. er blijft sprake van twee bestuurlijke regionale kolommen: die richting burgemeesters via het DVO en die richting wethouders via BC-OZJT
- b. de van belang zijnde onderwerpen moeten op de juiste plaatsen aan de orde komen
- c. er moet helderheid zijn over: waar gaat het om besluiten en waar gaat het om informeren
- d. eenduidigheid in terminologie voor de verschillende overleggen, op de verschillende niveaus
- e. de aansturing op dit terrein betreft altijd de regionale c.q. bovenlokale onderwerpen, lokale aanpak is een verantwoordelijkheid van de individuele gemeente

5. Denklijnen

Na opstellen van de kaders en uitgangspunten formuleerde de kerngroep een aantal denklijnen, deze zijn hieronder weergegeven.

- a. integraliteit en efficiency kunnen een belangrijke meerwaarde betekenen in het snel en adequaat besluiten en handelen rondom zorg, veiligheid en straf
- b. samenbrengen/samenvoegen van een aantal overleggen op zowel stuurgroep als werkgroep en projectgroep niveau
- b. niet schromen om zo nodig echt stevig te durven wijzigen in de huidige structuur
- c. doorbreken van een standaardpatroon dat we nog al eens terugzien: er is een onderwerp dat aandacht vraagt → dat onderwerp krijgt een bestuurlijk portefeuillehouder → daaronder ontwikkelt zich een ambtelijk geheel van project- en werkgroep(en) → en daarboven komt ook een stuurgroep
- d. er kan meer (veel meer) in een projectmatige aanpak (met begindatum, opdracht en einddatum) waarbij er, waar nodig opgeschaald kan worden naar een bredere stuureenheid (bestuurlijke stuurgroep) die ook die positie heeft
- e. vorming van één stuurgroep met brede scoop in zorg, veiligheid en straf
- f. aandacht voor de personen en hun functies in deze stuurgroep met oog op het hebben van een zo sterk mogelijke positie in andere (met name bovenregionale) overleggen, denk bijvoorbeeld aan de rol van voorzitter stuurgroep Veiligheidshuis Twente en zijn invloed op eenheid Oost niveau)

Deze denklijnen bepaalden mede de voorstellen die gedaan zijn aan de klankbordgroep en die terug te vinden zijn in het uiteindelijke voorstel. De eerste contouren van het advies vloeiden logischerwijs al voort uit de hierboven puntsgewijs weergegeven uitgangspunten en denklijnen.

6. Conclusies

Op basis van bovenstaande uitgangspunten en denklijnen komt de kerngroep dan tot de volgende conclusies:

- a. kom tot één stuurgroep met een brede scope op het terrein van zorg, veiligheid en straf
- b. hanteer een projectstructuur voor thema's die daarom vragen (bijv. risicopersonen, mensenhandel) en heb daarbij oog voor een heldere opdracht inclusief begin- en einddatum
- c. zorg voor een mogelijkheid om vanuit die projecten een opschaalmogelijkheid richting stuurgroep te hebben wanneer dat nodig is
- d. torn niet aan de bij 4a genoemde twee kolommen

7. Voorstel

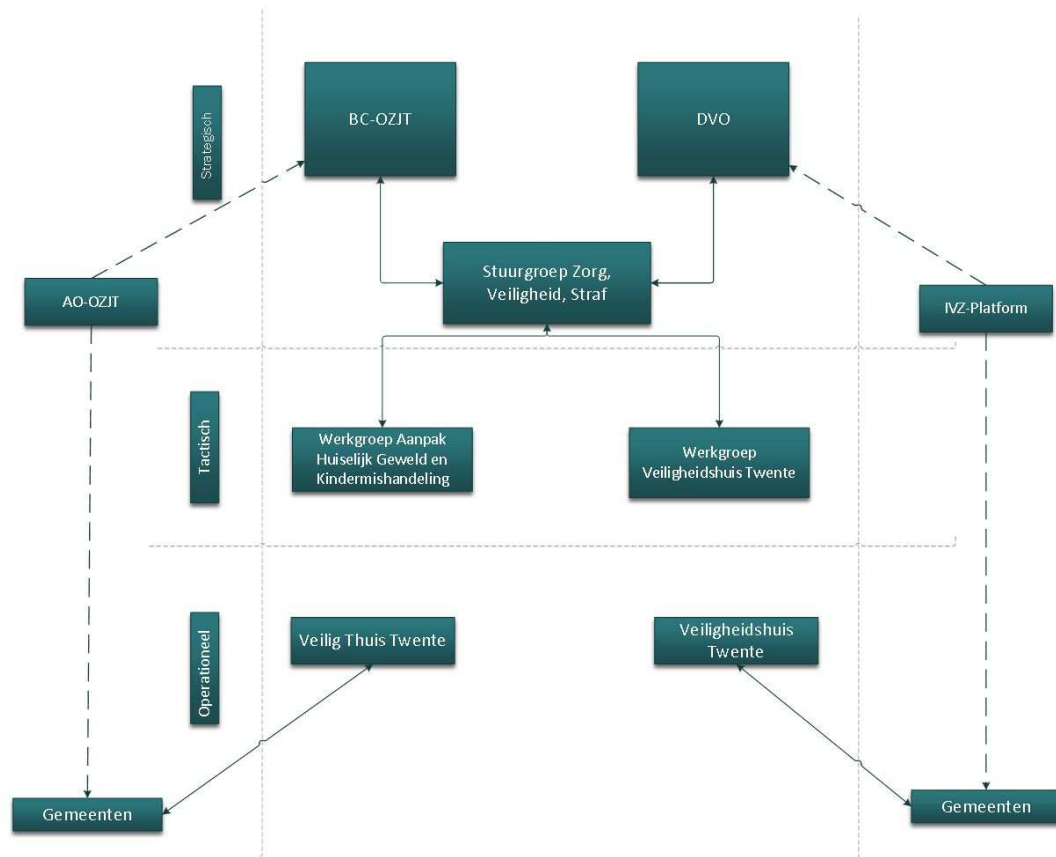
Op basis van het voorgaande komt de kerngroep dan tot het volgende voorstel.

- a. voor de onderwerpen die zich bevinden op het snijvlak van zorg, veiligheid en straf een eenduidige structuur opzetten
- b. opheffen van de stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en de stuurgroep Veiligheidshuis Twente
- c. instellen van één nieuwe stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf
- d. onder deze ene stuurgroep twee werkgroepen, een werkgroep Veiligheidshuis Twente en een werkgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
- e. deze werkgroepen functioneren gedurende 2016 nog apart van elkaar, stemmen echter al wel hun agenda's op elkaar af en gaan vanaf 2017 als één werkgroep verder
- f. voor (nieuwe) onderwerpen op het snijvlak van genoemde domeinen die daar aanleiding toe geven steeds afwegen: kunnen zij projectmatig opgepakt worden of moeten zij binnen de bestaande werkgroep(en) onder de stuurgroep een plaats krijgen
- g. bestaande thema's zoals risicopersonen/psychisch kwetsbaren, mensenhandel, houden hun projectmatige structuur en kunnen indien nodig opschalen richting stuurgroep
- h. voor de samenstelling van de nieuwe stuurgroep gaan we voor wat betreft gemeentelijke vertegenwoordiging uit een link naar: het DVO, de BC-OZJT en de Centrumgemeente
- i. naast de gemeentelijk bestuurders zijn de andere partners in de stuurgroep vertegenwoordigers van Politie, Openbaar Ministerie, Reclassering en GGZ
- j. de manager van Veilig Thuis Twente en de manager van het Veiligheidshuis Twente zijn lid van de stuurgroep maar hebben geen stemrecht
- k. de uitgewerkte samenstelling van de stuurgroep volgt onder paragraaf 10
- l. de stuurgroep komt 3 of 4 keer per jaar bij elkaar en kent waar nodig een mailconsultatie mogelijkheid waar tussentijdse besluitvorming dat vereist
- m. de stuurgroep wordt ambtelijk ondersteund door de voorzitters van de huidige nog twee werkgroepen onder deze stuurgroep, zij vervullen daarbij de rol van secretaris van de stuurgroep
- n. de samenstelling van de twee werkgroepen wordt nog nader uitgewerkt in de loop van 2016 om zodoende te kunnen komen tot één werkgroep medio 2017

8. De uitwerking in één plaatje

Op de volgende pagina in één plaatje een overzicht van de voorgestelde structuur.

Organogram Zorg, Veiligheid & Straf

9. Toelichting op organogram van de aansturing

Zoals in het overzicht te zien onderscheiden we drie niveaus in het plaatje, strategisch, tactisch en operationeel.

- Strategisch
  - De Bestuurscommissie OZJT en het DVO blijven vanzelfsprekend in de huidige vorm bestaan. De stuurgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling wordt samengevoegd met de stuurgroep Veiligheidshuis Twente tot een nieuwe stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf.
- Tactisch
  - Er zijn twee werkgroepen, een werkgroep Veiligheidshuis Twente en een werkgroep Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze werkgroepen zullen in 2016 nog beiden apart blijven bestaan maar met de opdracht om gedurende het jaar al zoveel mogelijk de agenda en de te bespreken onderwerpen op elkaar af te stemmen zodat samenvoegen van beide werkgroepen met ingang van 2017 mogelijk is.
  - Opgemerkt moet worden dat voor het Veiligheidshuis Twente de beheersfunctie goed geborgd moet zijn in zowel de werkgroep als de stuurgroep. Omdat ook Veilig Thuis Twente en daarmee een groot deel van de aanpak van huiselijk geweld en

kindermishandeling nog volop in ontwikkeling is, is samenvoegen van beide werkgroepen per 1 januari 2016 nog te vroeg. De verspreide ambtelijke expertise zou daarmee te veel verloren gaan.

- Naast deze werkgroepen blijven het ambtelijk overleg Wmo-Jeugd Samen14-OZJT en het IVZ platform functioneren. Deze brede beleidsafstemmende platforms (voor hen zijn de onderwerpen op het snijvlak van zorg, veiligheid en straf slechts een deel van hun agenda) zorgen bij beleidsvoorstellen voor draagvlak bij gemeenten
- Operationeel
  - Op het uitvoerende vlak verzorgen het Veiligheidshuis Twente en Veilig Thuis Twente, in nauwe samenwerking met de lokale zorg- en veiligheidsstructuren de afstemming rondom casuïstiek.
  - De huidige operationele werkwijze van beiden verandert daarmee niet, behoudens natuurlijk de in het reguliere traject van evaluatie en herijking te maken nieuwe werkafspraken

10. Voorstel samenstelling stuurgroep

Zoals in paragraaf 7 al aangegeven hieronder de voorgestelde samenstelling van de stuurgroep

- Stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf
  - Burgemeester Schelberg
  - Wethouder Van Houdt
  - Wethouder Coes
  - Politie
  - Openbaar Ministerie
  - GGZ
  - Reclassering
  - Veilig Thuis Twente
  - Veiligheidshuis Twente
  - Ambtelijke ondersteuning / secretaris

Toelichting bij de samenstelling:

- met deze samenstelling hebben we waar het gemeentelijke vertegenwoordiging betreft én bestuurders bovenregionaal in positie kunnen brengen en/of houden én de verbinding met DVO en BC-OZJT vorm kunnen geven.
- Bij zowel de Reclassering als de GGZ stellen we voor dat één vertegenwoordiger zitting neemt namens meerdere aangesloten organisaties. 3RO als vertegenwoordiger voor de drie Reclasseringsaanbieders en namens Mediant en Dimence eveneens één vertegenwoordiger namens beide organisaties
- Als beoogd voorzitter wordt de huidige voorzitter van de stuurgroep Veiligheidshuis Twente, burgemeester Schelberg voorgesteld, hij is tevens de link naar het Districtelijk Veiligheids Overleg
- De link naar de Centrumgemeente en tevens beheergemeente voor het Veiligheidshuis Twente is ingevuld door de deelname van wethouder van Houdt aan deze stuurgroep
- De link naar de bestuurscommissie OZJT wordt gelegd door deelname van wethouder Coes van Hellendoorn, met zijn deelname is tevens een dwarsverband gelegd naar de bestuurscommissie Publieke Gezondheid
- Het secretariaat en de ambtelijke ondersteuning van de stuurgroep ligt voor 2016 bij (één van) de voorzitters van de werkgroepen Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en Veiligheidshuis Twente.

- Het is de stuurgroep vrij om afhankelijk van situaties die daar aanleiding voor geven andere bestuurders al dan niet met stemrecht (tijdelijk) toe te voegen als deelnemer aan de stuurgroep

11. Voordelen / winst veranderde aansturing

Ter afsluiting zetten we hieronder de voordelen van deze voorgestelde veranderde wijze van aansturing nog eens op een rij.

- Minder bestuurlijke overleggen
- Minder ambtelijke overleggen
- Logischer en integraler afstemming door samenvoegen verschillende overleggen
- Helderder structuren inzake besluitvorming en bekrachtiging in verschillende gremia
- Nauwere aansluiting van hetgeen gebeurt in Veilig Thuis Twente en in Veiligheidshuis Twente
- Behoud van de strategische posities van bestuurders in de bovenregionale gremia
- Doorbreken van het patroon dat een onderwerp/thema automatisch leidt tot een nieuwe bestuurlijke aansturing via eigen project- en stuurgroepen

12. Nog uitwerken

Natuurlijk zijn er nog een aantal zaken die in de loop van 2016 nader uitgewerkt moeten worden. De nu al bekende zaken staan hieronder kort weergegeven. Deze lijst zal zich al werkende weg nog wel uitbreiden gedurende 2016.

- De samenstelling van de werkgroep(en) zal nader onderzocht en vastgesteld moeten worden waarbij in elk geval de inbreng van ketenpartners geborgd zal moeten worden
- Er is de suggestie gedaan de vertegenwoordiger die in zowel de stuurgroep als de BC OZJT zitting heeft mandaat te geven vanuit de BC om besluiten te nemen in de stuurgroep
- De nieuwe werkwijze jaarlijks evalueren om voortgang te volgen en gewenste bijstelling mogelijk te maken. Eerste evaluatie geagendeerd in eerste bijeenkomst stuurgroep van 2017